

TAYVAN'DAKİ SİYASİ DÖNÜŞÜM: TSAİ ING-WEN ÇİN CUMHURİYETİ DEVLET BAŞKANI SEÇİLDİ

Mehmet Oğuzhan TULUN

Analist

16 Haziran gününde Çin Cumhuriyeti'nde (ÇC, kısaca Tayvan olarak hitap edilir) devlet başkanlığı ve parlamento seçimleri yapılmıştır. Seçimler, tam da iktidardaki Kuomintangın (KMT, Çin Milliyetçi Partisi) en çok korktuğu senaryoyu ortaya çıkarmıştır. Muhalefetteki Demokratik İlerlemeci Partinin (DİP □ İngilizce: Democratic Progressive Party) başkan adayı Tsai Ing-wen, rakipleri KMT adayı Eric Chuyu ve Önce Halk Partisi (İngilizce: People First Party) adayı James Soongu geride bırakarak seçimi açık ara kazanmayı başarmıştır. Dahası, DİP parlamentoda mutlak çoğunluğu elde etmeyi başarmış ve KMT ikinci parti konumuna gerileyerek ana muhalefet partisi olmuştur.[1] İktidarın barışçıl bir şekilde el değiştirmesi ÇCnin yerleşmiş demokrasinin bir başarısıdır.

Tsai Ing-wenin ÇC Devlet Başkanı seçilmesinin iki açıdan önemi vardır. Bunlardan ilki, Tsai Ing-wenin ÇCnin ilk kadın devlet başkanı olması ve Güney Korenin mevcut devlet başkanı Park Geun-hyedan sonra bir Doğu Asya ülkesinde seçilen ikinci kadın devlet başkanı olmasıdır. Ancak babasının siyasi mirasından destek alan Park Geun-hyenin aksine ve geçmişte seçilmiş bir devlet yetkilisi olarak görev almamış olmanın getirdiği tecrübesizliğine rağmen, Tsai Ing-wen siyasi başarısını sıfırdan inşa etmeyi başarmıştır.[2] Dahası, kendisi 2012 başkanlık seçimlerinde kaybetmiş olmasına rağmen pes etmemiş ve ikinci ve bu sefer başarılı bir deneme yapmıştır. Bu bağlamda Tsai Ing-wenin başarısı sadece Doğu Asyada değil, dünyanın geri kalanında da kadın haklarının ilerletilmesi için ciddi bir kazanımdır.

ÇCin, ÇHCye Yönelik Gözden Geçirilmiş Yaklaşımı

Tsai Ing-wenin devlet başkanı olarak seçilmesinin ikinci öneminin ise daha geniş kapsamlı sonuçları vardır. Tsai Ing-wenin ÇC devlet başkanı olarak seçilmesi ve DİPin parlamentoda mutlak çoğunluğu elde etmesi, Tayvan halkının ÇCnin Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC, kısaca Çin olarak hitap edilir) ile olan ilişkilerine yönelik bakış açılarındaki değişimi gözler önüne sermektedir.[3]

Bu konudaki önceden yazdığım bir yorum yazısında belirtmiş olduğum gibi, ÇC ve ÇHC on senelerdir devam eden ve Çin kelimesinin ne anlama geldiğine dair bir anlaşmazlık

içerisindedir (ÇHC uluslararası toplum tarafından Çin olarak tanınmaktadır). Devam eden bu anlaşmazlık, bu iki tarafın, birbirlerine karşı hak iddiasında bulunun iki ayrı ülke olarak davranmalarına sebep olmaktadır.[4] KMT, anakara Çindeki güç mücadelesini Çinli komünistlere karşı kaybeden ve Tayvan adasına çekilmek zorunda kalan Çinli milliyetçilerin devamıdır. Bu sebeple KMT, tarih boyunca anakara Çinde ÇHCyi kuran Çinli komünistlere karşı direnen Çinli milliyetçileri temsil etmiştir.

Ancak bugünlerde, Tayvan kamuoyunun gözünde, görevi sona ermeyi yakın olan ÇC Devlet Başkanı Ma Ying-jeou ve KMT hükümeti artık ÇHCye karşı yatıştırıcı tutumun temsilcileri haline gelmiştir. Bağımsızlığa hayır, birleşmeye hayır ve şiddet kullanımına hayır yaklaşımı ile hareket eden Başkan Ma ve KMT, uluslararası tecrit altında olan ÇC için daha iyi ve istikrarlı bir gelecek uğruna ÇHC ile yakın ilişkiler geliştirmeyi amaçlamıştır. İki taraf arasındaki ilişkiler o kadar ilerlemiştir ki, iki tarafın liderleri 66 yıldan sonra ilk defa geçtiğimiz Kasım ayında Singapurda bir araya gelmiştir.

Ancak ÇCde, ÇHC ile olan ilişkiler her zaman için hassas bir konu teşkil etmiştir. Hatta ÇHC ile olan ilişkiler, ekonomideki durgunluk ile beraber 16 Ocak seçimlerinin en önemli gündem maddesi olmuştur.[5] DİP ve Yeni Güç Partisi (YGÜP, ÇHC ile yaklaşmaya karşı 2014de gerçekleşen Ayçiçeği Öğrenci Hareketinde ön plana çıkmıştır) gibi ÇHCye kuşkuyla yaklaşan ve bağımsızlık yanlısı olan muhalefet partileri, başka etkenlerin yanında KMTnin ÇHC ile olan hassas ilişkilere yönelik tutumu yüzünden yükselişe geçmiştir. DİP, KMTnin ÇHC ile olan ilişkilerindeki tutumunu sertçe eleştirmiş, onu ÇHCye fazla yakınlaşarak ÇCnin egemenliğini tehlikeye atmakla ve ÇCyı ekonomik ve siyasi anlamda ÇHCye bağımlı olmaya itmekle suçlamıştır. DİP, aynı zamanda KMTyi Tayvanlı seçmenlerin isteklerinden kopuk olmakla ve ÇHC ile yakınlaşmayı kamuoyuna yeteri kadar danışmadan yapmakla suçlamıştır.

DİPin (ve ayrıca YGÜPün) yükselişi, aynı zamanda ÇHCnin olası bir ÇC bağımsızlığına karşı benimsediği sert tutum ve köken itibarıyla Çinli olmalarına rağmen Tayvanlıların (özellikle de gençlerin) giderek daha fazla benimsemeye başladığı bir Tayvanlı kimliği ile bağlantılıdır. [6]

Uluslararası temelde Çin olarak kabul gördüğünü hatırlatan ÇHC, Tayvanın kendisine ait olduğu ve ÇCnin bağımsızlık ilan etmesine hiçbir şekilde tahammül etmeyeceğini tekrar tekrar belirtmiştir. ÇHC, şayet ÇC bağımsızlık ilan ederse askeri müdahalede bulunacağını da ifade etmiştir. Hong Kong ve Macaunun ÇHC yönetimine geçmesinin ardından, ÇHCnin hak talep ettiği toprak parçası olarak geriye Tayvan kalmıştır. ÇHCnin siyasi, ekonomik ve askeri alandaki ezici gücü ve Tayvanın ÇHC ile birleşmesi konusundaki azimli tutumu, Tayvan kamuoyunda demokratik yaşamlarının ÇHCnin tek partili komünist rejimi altında eriyip kaybolacağı korkularını pekiştirmektedir.

Bu korkular, on senelerdir ÇHCde ayrı bir devlet olarak davranın ÇCnin varlığı boyunca gelişen ayrı bir Tayvanlı kimliğinin yükselişine paralel olarak yükselmiştir. Seçimlerden kısa bir süre önce, Güney Koredeki Twice müzik grubunun Tayvanlı mensubunun televizyonda ÇC bayrağını sallamasından ardından anakara Çindeki hayranlarına alenen özür dilemek zorunda bırakılması[7] Tayvan kamuoyunda infiale sebep olmuş (hatta Tsai buna seçim zaferi konuşmasında değinmiştir[8]) ve Tayvanlı kimliğinin pekişmesine vesile

olmuştur. Kritik konularda halk tabanında seçmenlere KMTden daha iyi hitap etmeyi başarmanın dışında, DİP, halkın ÇHCe olan tepkisini ve ÇCnin geleceği ile ilgili kaygılarını kendi lehine kullanmıştır.

Tsai Ing-Wen ve DİP

Tsai Ing-Wen ve partisi DİP, daha öncede belirtildiği gibi ÇHCye kuşkuyla yaklaşmakta ve Tayvanlı bağımsızlığına daha çok yatkınlık göstermektedir. Aynı zamanda onları iktidara getiren seçmenlerin (özellikle de gençlerin) arasında bu tutuma güçlü bir şekilde destek verildiğinin bilincindedirler. Bu sebeple Tsai ve DİP, ÇCnin bu konudaki dış politikasının belirlenmesi konusunda onlara destek veren seçmenlerin baskısına maruz kalacaktır. Ancak bir yandan da tek taraflı bir şekilde ÇCnin bağımsızlığına yönelirlerse bunun beklenmedik ve vahim sonuçlarının olacağı gerçeğiyle de yüzleşmek zorundadırlar.

Tsai, seçimlerden önce bile ÇHC ile ilişkilere yönelik tutumu konusunda çeşitli çevrelerin eleştirisine maruz kalmaktaydı. Örnek olarak KMTli rakibi Eric Chu, onu şayet seçilirse ÇHC ile ilgili ne yapmayı planladığı konusunda fazla muğlak davranmakla eleştirmiştir.[9] Tsai tutumu, Başkan Ma ve KMT iktidarı sırasında ÇHCyle ilişkilerde elde edilen tüm siyasi ve ekonomik kazanımları tehlikeye atma riskini taşımakla eleştirmiştir. Benzer bir şekilde, ÇCnin bölgedeki en önemli müttefiki olan Amerika Birleşik Devletlerindeki bazı yorumcular, Tsaiin başkan olarak seçilmesinin ÇCnin ÇHC ile olan ilişkilerini tehlikeye sokma ve bunun Pasifik bölgesinde siyasi ve ekonomik istikrarsızlığı tetikleme olasılığından dolayı endişe duyduklarını belirtmiştir.[10] ÇHC bu korkulardan faydalanmasını bilmiş, Tsaiin seçilme olasılığının hem anakara Çinde hem de Tayvanda, iki tarafa da siyasi istikrar ve ciddi ekonomik fayda sağlayan dostane (ÇHC ile ÇC arasındaki) boğaz ötesi ilişkilerin geleceği hakkında endişe yarattığına dair haberler çıkarmıştır.[11] Bu, Tayvanlı seçmenlerin ÇCnin durgun ekonomisi ve civarında seyreden gençlerin işsizlik oranı[12] ile ilgili korkuları üzerine oynayan akıllı bir taktikti. Bu sebeple Tsai daha seçilmeden bile önce ÇHC ile ilişkiler konusunda planları yüzünden ciddi kamu baskısına maruz kalmıştır.

ÇHC, Tayvandaki seçimlerle ilgili geleneksel söylemini muhafaza etmiş ve seçim sürecine karışmayacağını belirtmiştir.[13] Ancak bir yandan da boğaz ötesi ilişkilerin geleceği hakkında endişe duyduğunu ve ÇC bağımsızlığı ile ilgili söylemlere tahammül etmeyeceğini belirtmiştir. Tsaiin seçilmesinin hemen ardından ÇHCden çıkan beyanatlar ve haberler, Tsaiin 1992 Mutabakatına (iki tarafın yorumuna açık olmakla beraber tek bir Çin olduğuna dair ÇHC ve ÇC arasındaki anlaşma) saygı göstermesi yönünde çağrı yapmış ve özetle bağımsızlık arayışına girmenin ÇC ve halkı için akıl kârı bir teşebbüs olmayacağı ifade edilmiştir.[14] Bir yandan da özel olarak ABDye[15] ve genel olarak uluslararası topluma[16] hitaben haber yayılmış ve özetle üçüncü tarafların kendi işlerine bakmaları ve ÇCnin ÇC ile olan ilişkilerine müdahale etmemeleri söylenmiştir.

Tsai soğukkanlı ve mantıklı bir insan olarak bilinmektedir. ÇCnin Anakara İşleri Konseyi (ÇHCeye yönelik politikaları belirleyen devlet kuruluşu) başkanlığı ve ÇC başbakan yardımcılığı görevlerinde elde ettiği beceri ve tecrübe sayesinde Tsai, siyasi manevralar

yapmaya ve müzakere etmeye alışkın birisidir.[17] Bu sebeple Tsai, kendisini ve partisini bekleyen zorlukların farkındadır. Nitekim kendisi seçimlerden önce hem yurtiçinde[18] hem de yurtdışında[19] ÇHC ile olan statükoyu muhafaza etmeye niyetli olduğunu ifade etmiştir. Statüko konusunda barışçıl, dengeli bir dış ortam arzuladığını açıklayan Tsai, iki taraf arasındaki ilişkilerin sürdürülebilir, güçlü bir şekilde halkın iradesine dayalı demokratik bir tabana dayalı olmasını istediğini eklemiştir.[20] Bu tutum, kendisinin seçim zaferi konuşmasında tutarlı, tahmin edilebilir ve sürdürülebilir bir boğaz ötesi ilişki istediğini belirtmesiyle tekrarlanmıştır.[21] Zafer konuşmasına devam eden Tsai şunu ifade etmiştir: Boğazın iki ucundaki tarafın da, haysiyet ve karşılıklılığa dayalı bir etkileşim için ortaklaşa kabul edilebilecek bir yol bulma sorumluluğuna vardır. Tsai aynı zamanda şu eklemiştir: Demokratik sistemimize, ulusal kimliğimize ve uluslararası alanımıza saygı gösterilmesi gerekmektedir. Bu konudaki herhangi bir baskı, boğaz ötesi ilişkilerin istikrarına zarar verecektir. Bu söylenenlerin satır araları okunacak olursa, Tsai'nin ÇHC ile iyi ilişkiler kurma zorunluluğu ile ÇC'nin ÇHC'ye fazla yakınlaştığı konusunda endişe duyan seçmenleri rahatlatmak arasında bir orta nokta bulmaya çalıştığı anlaşılmaktadır. Bu orta nokta ÇHC ile olan iyi ilişkileri muhafaza etmeyi ve Başkan Man'in daha hevesli yaklaşımını nazaran daha çekingen bir yaklaşımı benimsemeyi gerektirmektedir. Tsai böyle bir çekingen yaklaşımı benimseyeceğinin sinyalini açıkça vermiştir, zira seçimlerden önce verdiği bir demeçte partisinin Tayvan ile anakara Çin arasında bundan sonra yapılacak konuşmalarla ilgili kapsamlı bir çerçeve oluşturmak adına bir gözetim yasasının çıkartılmasını destekleyeceğini belirtmiştir. Bu gözetim yasası, hükümetinin ÇHC ile olan ilişkilerinde her aşamada denetime tabii tutulacağı anlamına gelmektedir.

Genel bir değerlendirme yapılacak olursa, karşımızda ÇC'nin bağımlılığına daha yatkın olan ve ÇHC'ye daha temkinli yaklaşan yeni bir ÇC devlet başkanı bulunmaktadır. Tsai Ing-Wen liderliğindeki ÇC'nin gözden geçirilmiş ÇHC yaklaşımı, şüphesiz ÇHC yönetiminde hoşnutsuzluğa sebep olacaktır.

Güney Çin Denizi Faktörü

Tüm bunların Güney Çin Denizine ilişkin devam eden çok taraflı ihtilafa yansımaları olacaktır. Güney Çin Denizi çok geniş gaz ve petrol kaynaklarına sahiptir ve küresel deniz ticareti bakımından önemli bir güzergâhtır. ÇHC, ÇC ve çok sayıda diğer devlet Güney Çin Denizi üzerinde hak iddia etmektedir. Bu durum birbiriyle çakışan çeşitli iddialara yol açmakta ve bu bölgenin dünyanın olası bir çatışma noktası haline gelmesine neden olmaktadır. Giderek güçlenen ekonomisine ve ordusuna güvenen ÇHC, Güney Çin Denizi üzerindeki iddialarını gerçekleştirmekte kararlıdır ve bu durum ÇHC'yi iddialarını sorgulayan (Vietnam veya Filipinler gibi) devletlerle uyuşmazlığa düşmesine sebep olmaktadır.[22]

Bununla birlikte, ÇC Güney Çin Denizindeki toprağı olan Taiping Adasındaki varlığını pekiştirmeyi istemektedir. Daha geçen Aralık ayında, ÇC adaya bir iskele ve deniz feneri inşa ederek adadaki varlığını genişletmiştir.[23] ÇC adanın Filipinlerin ileri sürdüğü gibi bir kaya parçası değil, insanların yaşamlarını sürdürebileceği ve ekonomik faaliyete imkân veren bir ada olduğunu savunmaktadır (Taipingin ada veya kaya olup olmadığı devletler

arasındaki denizlere ilişkin ihtilaflar üzerinde önemli etkileri vardır). KMT, daha önceden DİPin ÇCnin Güney Çin Denizindeki iddialarına ilişkin tutumunu çok yumuşak olmakla suçlamıştır. Ancak, DİP bu suçlamaların seçimler öncesi bir karalama kampanyası olduğunu ileri sürerek reddetmiştir.[24] Dolayısıyla Tsai Ing-Wen ve DİPin ÇCnin Güney Çin Denizine ilişkin tutumunu tersine çevirmesi veya değiştirmesi pek olası değildir.

Güney Çin Denizi üzerindeki çok sayıda ihtilaf arasında ÇCnin genel tutumu, ÇHCnin Pasifikteki artan nüfuzunu kontrol altına almak isteyen kilit müttefiki ABDnin tutumuyla uyusmaktadır. Bu ittifak ÇHCye oldukça rahatsızlık vermektedir. ABDnin daha geçen Aralıkta 1.83 milyar dolar değerindeki askeri ekipman ve araç satışını onaylaması, ÇHCnin duyduğu rahatsızlığı pekiştirmiştir.[25] Beklendiği üzere ÇHC bu silah satışını gerçekleştirdiği için ABDyi sertçe eleştirmiştir. Tüm bu çakışan iddia ve çıkarlar Güney Çin Denizi üzerindeki ihtilafın tarafları için çok hassas bir durumun oluşmasına neden olmaktadır.

Tsai Ing-Wenin ÇC Devlet Başkanı olarak görev süresi Mayıs ayında başlayacaktır. Tsai Ing-Wen devlet başkanlığı görevine başladığında Tayvan kamuoyunun istekleri, hemen yan kapıdaki ÇHCnin beklentileri ve Güney Çin Denizindeki karmaşık durum arasında çok hassas bir denge tutturmak zorunda kalacaktır.

*Fotoğrafın kaynağı: China Daily Asia

[1] Tsai Ing-wen elected new ROC president, *Foreign Press Liaison Office Ministry of Foreign Affairs Republic of China (Taiwan)*, basın açıklaması, 17 Ocak 2016. Ayrıca bakınız; Tsai Ing-wen wins Taiwan leadership election, China Daily Asia, http://www.chinadailyasia.com/nation/2016-01/16/content_15373488.html

[2] Who is Tsai Ing-wen, Taiwan's newly-elected president?, CNN, http://edition.cnn.com/2016/01/18/asia/taiwan-president-tsai-ing-wen/index.html?iid=ob_lockedrail_bottomlist&iref=obinsite

[3] Richard C. Bush, Taiwan election: Voters turn their backs on closer ties with China, *CNN*, http://edition.cnn.com/2016/01/16/opinions/taiwan-election-china-united-states-richard-bush/index.html?iid=ob_lockedrail_topeditorial&iref=obnetwork

[4] Mehmet Oğuzhan Tulun, Singapurda ÇHC Başkanı Xi Ve ÇC Başkanı Ma Arasında Tarihi Görüşme Gerçekleşti, AVİM, <http://www.avim.org.tr/yorumnotlarduyurular/tr/SINGAPUR%E2%80%99DA-CHC-BASKANI-XI-VE-CC-BASKANI-MA-ARASINDA-TARIHI-GORUSME-GERCEKLESTI---Mehmet-Oguzhan-TULUN/4264>

[5] Katie Hunt and Kristie Lu Stout, Taiwan elects its first female president; China warns of 'grave challenges', *CNN*, <http://edition.cnn.com/2016/01/16/asia/taiwan-election/index.html>

[6] Timothy S. Rich, 5 things you should know about Taiwans upcoming election, *The Washington Post*, <https://www.washingtonpost.com/blogs/monkey-cage/wp/2015/09/25/5-things-you-should-know-about-taiwans-upcoming-election/>

[7] Taiwan elects its first female president; China warns of 'grave challenges'

[8] Full text of Tsai's victory speech at international press conference, *Focus Taiwan*, <http://focustaiwan.tw/news/aip/201601160053.aspx>

[9] Oscar Chung, Eric Chu: Striving to Build National Unity, *Taiwan Review*, Ocak 2016, s. 25.

[10] Shannon Tiezzi, Cross-Strait Relations: The DPP's Tightrope Walk, *The Diplomat*, <http://thediplomat.com/2015/06/cross-strait-relations-the-dpps-tightrope-walk/>

[11] Xinhua Insight: Concerns over cross-Strait ties shadow Taiwan's leadership election, *Xinhua*, http://news.xinhuanet.com/english/2016-01/15/c_135013158.htm

[12] Taiwan elects its first female president; China warns of 'grave challenges'.

[13] Mainland says no intervention in Taiwan elections, *Xinhua*, http://news.xinhuanet.com/english/2016-01/16/c_135015505.htm

[14] Editorial: Tsai should prove sincerity about peace across Taiwan Straits, *China Daily*, http://www.chinadaily.com.cn/opinion/2016-01/16/content_23117124.htm ; Experts urge Taiwan's new leader not to avoid 1992 Consensus, *Xinhua*, http://news.xinhuanet.com/english/2016-01/18/c_135021135.htm ; Mainland highlights 1992 Consensus as Tsai elected Taiwan leader, *Xinhua*, http://news.xinhuanet.com/english/2016-01/17/c_135016041.htm

[15] China urges U.S. to be cautious on Taiwan issue, *Xinhua*, http://news.xinhuanet.com/english/2016-01/18/c_135020745.htm

[16] China urges int'l community to adhere to one-China principle, *Xinhua*, http://news.xinhuanet.com/english/2016-01/17/c_135016060.htm

[17] Pat Gao, Tsai Ing-wen: Seeking to Light Up Taiwan, *Taiwan Review*, Ocak 2016, s. 26.

[18] Gao, Tsai Ing-wen: Seeking to Light Up Taiwan, s. 27.

[19] Tiezzi, Cross-Strait Relations: The DPP's Tightrope Walk.

[20] Gao, Tsai Ing-wen: Seeking to Light Up Taiwan, s. 27.

[21] Full text of Tsai's victory speech at international press conference.

[22] China urges Japan to be cautious on South, East China Sea comments, *Xinhua*, http://news.xinhuanet.com/english/2016-01/19/c_135024522.htm ; China slams Philippines illegal plans for Zhongye Dao Island, *Xinhua*, http://news.xinhuanet.com/english/2016-01/19/c_135024549.htm ; Katie Hunt, South China Sea: Vietnam says China moved oil rig into contested waters, *CNN*, <http://edition.cnn.com/2016/01/20/asia/vietnam-china-south-china-sea-oil-rig/index.html>

[23] ROC Minister of the Interior Chen Wei-zen presides over a ceremony marking the opening of a wharf and lighthouse on Taiping Island, demonstrating the ROCs commitment to making Taiping Island a peaceful and low-carbon island, as well as an ecological reserve, in accordance with the spirit of the South China Sea Peace Initiative, *Ministry of the Interior Republic of China*, basın açıklaması, 12 Aralık 2015, ss. 1, 3.

[24] Stephanie Chao, DPP, KMT clash over South China Sea policy, DPP demands apology, *The China Post*, <http://www.chinapost.com.tw/taiwan/national/national-news/2016/01/06/455379/DPP-KMT.htm>

[25] Prashanth Parameswaran, US Approves New Taiwan Arms Sale Package Worth \$1.83 Billion, *The Diplomat*, <http://thediplomat.com/2015/12/us-approves-new-taiwan-arms-sale-package-worth-1-83-billion/>

Yazar Hakkında :

Mehmet Oğuzhan Tulun AVİM'de Analist olarak görev yapmaktadır. Çalışmaları Doğu Avrupa, Kafkasya, Asya, Türk-Ermeni ve Türkiye-Ermenistan ilişkileri, uluslararası suç ve tarih çalışmalarıyla ve din ile siyaset arasındaki etkileşime odaklanmaktadır.

Atıfta bulunmak için: TULUN, Mehmet Oğuzhan. 2026. "TAYVAN'DAKİ SİYASİ DÖNÜŞÜM: TSAİ ING-WEN ÇİN CUMHURİYETİ DEVLET BAŞKANI SEÇİLDİ." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2016 / 7. Ocak 21. Erişim Nisan 29, 2026. <https://avim.org.tr/public/tr/Yorum/TAYVAN-DAKI-SIYASI-DONUSUM-TSAI-ING-WEN-CIN-CUMHURİYETI-DEVLET-BASKANI-SECILDI>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

 @avimorgtr

 <https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır